

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E สม0004/ว5211

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สกก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 17745

วันที่ 6 พ.ย. 2558 / ผส.บอ. 2783/56

เรื่อง ขอส่งหนังสือรายงานการศึกษาวิจัยเรื่องสิทธิชุมชนและผลกระทบจากโครงการพัฒนาภาคใต้

เรียน	ผู้บริหารกรม	วันที่กำหนด
☐ เพื่อโปรดพิจารณา	☐ เพื่อโปรดดำเนินการ	☒ เพื่อโปรดทราบ
ทั้งนี้ สกก. ได้ส่งหนังสือดังกล่าวให้ห้องสมุดกรมแล้ว		
		หมายเหตุ

๐/1-5

โทรสาร เทศกาล

(นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ)

ผบ.ท.สก. ปฏิบัติราชการแทน ลนค.

เรียน ผอ.ส่วน, ผอ.ร.ภาค, ทน. 1-9 มอ. 1 และ ผบ.ท. มอ.
- เพื่อโปรดทราบ
- และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทราบโดยทั่วกัน

(นายทองเปลว กองจันทร์)

ผส.บอ.

man dr

nb

กรมชลประทาน
เลขรับ..... ๓๑๗๔๕/๕๘
วันที่.....
เวลา.....

ที่ สม ๐๐๐๔/ว ๕๒๑๑

ถึง อธิบดีกรมชลประทาน

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยสำนักวิจัยและวิชาการได้จัดพิมพ์
รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “สิทธิชุมชนและผลกระทบจากโครงการพัฒนากาดได้”

พร้อมนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอส่งหนังสือดังกล่าว จำนวน ๑ เล่ม
มาเพื่อเผยแพร่และใช้ประโยชน์ตามที่เห็นสมควร

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักวิจัยและวิชาการ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๘๖

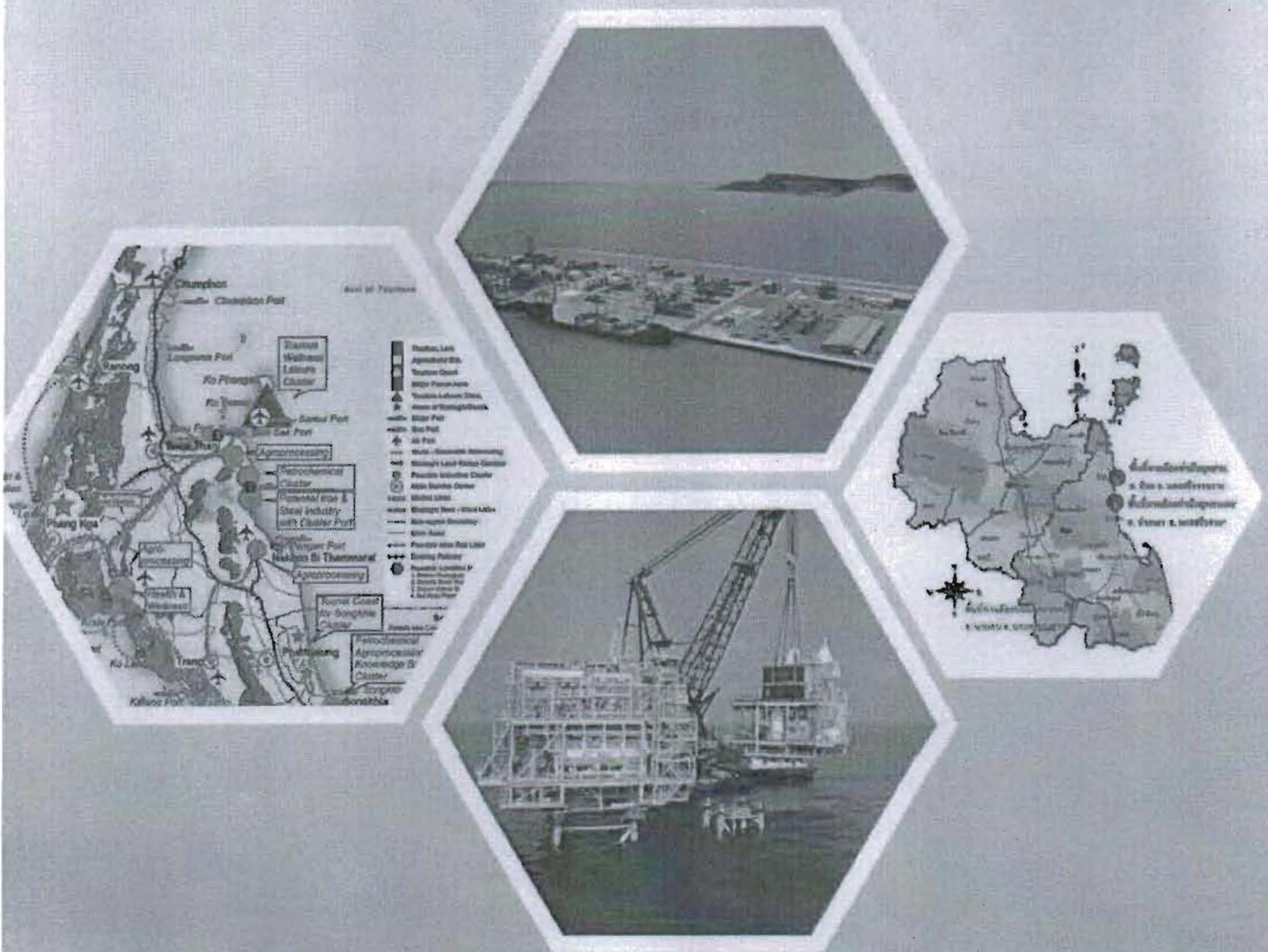
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๘ - ๙

รายงานการศึกษาวิจัย

เรื่อง

สิทธิชุมชนและผลกระทบจากโครงการพัฒนากภาคใต้

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	iii
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของโครงการ	๒
๑.๓ ขอบเขตงานของโครงการ	๒
๑.๓.๑ พื้นที่และกรณีศึกษา	๒
๑.๓.๒ ขอบเขตการดำเนินโครงการ	๒
บทที่ ๒ วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน	๓
๒.๑ วิธีการศึกษา	๓
๒.๑.๑ การรวบรวมข้อมูลเอกสาร	๓
๒.๑.๒ การจัดสนทนากลุ่ม	๔
๒.๑.๓ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	๔
๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน	๖
บทที่ ๓ สิทธิชุมชน และสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากโครงการพัฒนาภาคใต้	๗
๓.๑ สิทธิชุมชน	๗
๓.๑.๑ ชุมชนและสิทธิชุมชน	๗
๓.๑.๒ สิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	๘
๓.๒ สิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบโครงการพัฒนาภาคใต้	๙
๓.๒.๑ สิทธิในการกำหนดอนาคตและเจตจำนงของตนเอง	๑๐
๓.๒.๒ สิทธิในการพัฒนา	๑๑
๓.๒.๓ สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี	๑๑
๓.๒.๔ สิทธิในมาตรฐานการครองชีพ	๑๓

สารบัญ

	หน้า
๓.๒.๕ สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และการรับหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	๑๓
๓.๒.๖ สิทธิการชุมนุมโดยสงบ	๑๔
๓.๓ สิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากโครงการพัฒนาภาคใต้	๑๔
๓.๓.๑ บทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดอนาคตและเจตจำนงของตนเอง และสิทธิในการพัฒนา	๑๔
๓.๓.๒ บทบัญญัติอื่น ๆ ว่าด้วยสิทธิด้านสิ่งแวดล้อม	๑๕
๓.๓.๓ บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และการรับหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	๑๖
๓.๓.๔ บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในมาตรฐานการครองชีพ	๑๖
๓.๓.๕ บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในการชุมนุมอย่างสงบ	๑๗
๓.๓.๖ บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ	๑๗
บทที่ ๔ แผนพัฒนาภาคใต้ นโยบายที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์ และกรณีร่องเรียน	๑๙
๔.๑ ยุทธศาสตร์และแผนงานระดับภูมิภาค	๑๙
๔.๑.๑ กรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาค แรงผลักดันและการสนับสนุนแผนพัฒนาภาคใต้	๑๙
๔.๑.๒ แผนงานและโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือภูมิภาคที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาคใต้	๒๒
๑) แผนงานพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย	๒๓
๒) แผนพัฒนาโครงการสะพานเศรษฐกิจปิ่น-สงขลา	๒๔
๔.๒ ยุทธศาสตร์ประเทศและแผนงานระดับชาติที่เป็นกลไกสำคัญในการ ผลักดันและสนับสนุนแผนพัฒนาภาคใต้	๒๕
๔.๒.๑ ผังประเทศ ปี พ.ศ. ๒๖๐๐	๒๗
๑) ยุทธศาสตร์ผังภาคใต้ ปี พ.ศ. ๒๖๐๐	๒๘
๒) นโยบายการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ในผังภาคใต้ปี พ.ศ. ๒๖๐๐	๒๙
๓) ผังกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาภาคใต้ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕)	๓๐
๔.๒.๒ ยุทธศาสตร์และแผนงานการพัฒนาแบบโลจิสติกส์ไทย	๓๑
๔.๒.๓ แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ระยะที่ ๓	๓๓
๔.๒.๔ แผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้	๓๕

สารบัญ

	หน้า
๑) ความเป็นมาของแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๔๙)	๓๕
๒) แผนพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้ (พ.ศ. ๒๕๕๐-ปัจจุบัน)	๔๐
๔.๓ แผนงานพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อรองรับแผนพัฒนาภาคใต้	๔๒
๔.๓.๑ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยและ การสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อรองรับนิคมอุตสาหกรรมในภาคใต้	๔๒
๑) โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินในภาคใต้	๔๔
๒) โครงการโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในภาคใต้	๔๕
๔.๓.๒ แผนพัฒนาแหล่งน้ำในภาคใต้	๔๖
๔.๔ สถานการณ์ปัจจุบันของโครงการที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้	๔๙
๔.๔.๑ โครงการที่ได้ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ	๔๙
๔.๔.๒ โครงการที่เป็นเพียงแนวคิดต้องมีการศึกษาในรายละเอียด	๕๔
๔.๔.๓ โครงการที่ยุดการดำเนินงาน	๕๕
๔.๕ กรณีร้องเรียนเรื่องแผนพัฒนาภาคใต้ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๕๕
๔.๕.๑ กรณีร้องเรียนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๕๕
๔.๕.๒ กรณีร้องเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๖
๔.๕.๓ กรณีร้องเรียนจังหวัดสงขลา	๕๘
๔.๕.๔ กรณีร้องเรียนจังหวัดสตูล	๖๐
๔.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาภาคใต้	๖๑
บทที่ ๕ ผลการศึกษา กรณีศึกษาสิทธิชุมชนกับผลกระทบโครงการพัฒนาภาคใต้	๖๓
๕.๑ กรณีศึกษาจากกรณีร้องเรียนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๖๓
๕.๑.๑ ประจวบคีรีขันธ์ เมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมเหล็กสมบูรณ์แบบและพลังงาน	๖๓
๕.๑.๒ สถานการณ์การร้องเรียนและโครงการพัฒนาภาคใต้ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๖๖
๕.๑.๓ ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกรณีศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๖๙
๕.๑.๔ ข้อเสนอของคนประจวบคีรีขันธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาจังหวัด	๗๒
๕.๒ กรณีศึกษาจากกรณีร้องเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๔
๕.๒.๑ นครศรีธรรมราช ศูนย์กลางอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลังงาน	๗๔
๕.๒.๒ สถานการณ์การร้องเรียนและโครงการพัฒนาภาคใต้ในจังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๗
๕.๒.๓ ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	๘๖

สารบัญ

	หน้า
๕.๒.๔ ข้อเสนอของคณนครศรีธรรมราช สิทธิชุมชนในการกำหนดอนาคตตนเอง และเขตพื้นที่คุ้มครองแหล่งผลิตอาหาร	๘๘
๕.๓ กรณีศึกษาจากกรณีโรงเรียนจังหวัดสงขลา	๘๙
๕.๓.๑ สงขลา เมืองอุตสาหกรรมหนักชายแดนและสะพานเศรษฐกิจพลังงานฝั่งอ่าวไทย	๘๙
๕.๓.๒ สถานการณ์การร้องเรียนและโครงการพัฒนาภาคใต้ในจังหวัดสงขลา	๙๒
๕.๓.๓ ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกรณีศึกษาจังหวัดสงขลา	๙๙
๕.๓.๔ ข้อเสนอของคนสงขลา บทเรียนจากการพัฒนาโครงการพัฒนาภาคใต้	๑๐๐
๕.๔ กรณีศึกษาจากกรณีโรงเรียนจังหวัดสตูล	๑๐๑
๕.๔.๑ สตูล ประตูเมืองอุตสาหกรรมและสะพานเศรษฐกิจพลังงาน	๑๐๑
๕.๔.๒ สถานการณ์การร้องเรียนและโครงการพัฒนาภาคใต้ในจังหวัดสตูล	๑๐๓
๕.๔.๓ ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกรณีศึกษาจังหวัดสตูล	๑๐๘
๕.๔.๔ ข้อเสนอของคนสตูล แผนพัฒนาประชาชนบนฐานศักยภาพของจังหวัดสตูล	๑๐๙
๕.๕ ข้อเสนอตอนนโยบายการพัฒนาภาคใต้	๑๑๒
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๑๕
๖.๑ บทสรุป	๑๑๕
๖.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๑๙
๖.๒.๑ ข้อเสนอแนะจากเวทีวิจัย	๑๑๙
๑) ข้อเสนอแนะต่อนโยบายและแผนงานระดับชาติ	๑๑๙
๒) ข้อเสนอแนะต่อนโยบายและแผนงานโครงการระดับจังหวัด	๑๒๐
๖.๒.๒ ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	๑๒๓
๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๑๒๓
๒) ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการเชิงรุกของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๑๒๔
บรรณานุกรม	๑๒๗

สารบัญตาราง

	หน้า
๑ ข้อมูลและหน่วยงานในการวิจัยเอกสารของโครงการ	๔
๒ กำลังการผลิตไฟฟ้าตามประเภทโรงไฟฟ้า ในแผน PDP 2010 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)	๔๔
๓ กรณีร้องเรียนเรื่องแผนพัฒนาภาคใต้ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๕๖
๔ กรณีร้องเรียนเรื่องแผนพัฒนาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๗
๕ กรณีร้องเรียนเรื่องแผนพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสงขลา	๕๙
๖ กรณีร้องเรียนเรื่องแผนพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล	๖๐

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
๑ กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยโครงการสิทธิชุมชนและผลกระทบจากโครงการพัฒนาภาคใต้	๖
๒ กรอบความร่วมมือของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค	๒๐
๓ เส้นทางเชื่อมโยงการค้าการลงทุนของประเทศต่าง ๆ ในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)	๒๒
๔ ภูมิศาสตร์ที่ตั้งของประเทศไทยในอาเซียนและโลก	๒๕
๕ ยุทธศาสตร์ระดับประเทศและแผนงานระดับชาติที่เป็นกลไกผลักดันโครงการพัฒนาภาคใต้	๒๗
๖ ยุทธศาสตร์ฝั่งภาคใต้ ปี พ.ศ. ๒๖๐๐	๒๘
๗ แนวทางการพัฒนาความมั่นคงด้านพลังงาน ในฝั่งภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๐๐-๒๖๐๐	๒๙
๘ การพัฒนาแนวระบบโลจิสติกส์ไทย ภายใต้กรอบความร่วมมือในภูมิภาค	๓๒
๙ โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้และยุทธศาสตร์พลังงาน ปี พ.ศ. ๒๕๔๗	๓๘
๑๐ แนวทางการพัฒนาพื้นที่สะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงอ่าวไทย-อันดามัน	๔๑
๑๑ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์	๔๖
๑๒ สะพานเศรษฐกิจ (Land Bridge) และประตูขนส่งด้านอันดามัน	๕๓
๑๓ พื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันตก	๖๔
๑๔ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๕
๑๕ การผันน้ำดิบจากแม่น้ำพุมดวงจนถึงที่ตั้งโครงการ	๗๖
๑๖ การพัฒนาจังหวัดสงขลา ภายใต้แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ การพัฒนาเศรษฐกิจป็นัง-สงขลา โดยใช้ประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติ	๙๑
๑๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนามนพื้นที่สะพานเศรษฐกิจพลังงาน สตูล-สงขลา	๑๐๓
๑๘ โครงการรถไฟเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าระหว่างท่าเรืออันดามันและอ่าวไทย	๑๐๖